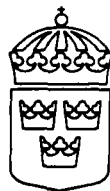


Regeringens proposition

1994/95:26



Förlängning av tiden för stimulansbidrag till kommuner som ökar sitt flyktingmottagande

Prop.
1994/95:26

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 15 september 1994

Carl Bildt

Birgit Friggebo
(Kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att möjligheten för kommuner att få särskild ersättning i form av stimulansbidrag utvidgas till att gälla också för flyktingar som tas emot i en kommun under fjärde kvartalet 1994. För flyktingar som tas emot under fjärde kvartalet 1994, utöver tidigare överenskommelse, lämnas 23 000 kronor i stimulansbidrag.

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1994/95: 26

Regeringen föreslår att riksdagen

godkänner att stimulansbidrag får lämnas för flyktingar som tagits emot under fjärde kvartalet 1994.

2 Förlängning av tiden för stimulansbidrag till kommuner som ökar sitt flyktingmottagande

Regeringens förslag: Att riksdagen godkänner att stimulansbidrag får lämnas för flyktingar som tas emot i en kommun under fjärde kvartalet 1994.

Skälen för regeringens förslag:

Riksdagen beslutade den 8 december 1993 att öka överföringen av skyddsbehövande till Sverige under budgetåret 1993/94 med 6 000 personer och att införa en särskild statlig ersättning till kommunerna, ett s.k. tillfälligt stimulansbidrag, som syftade till att underlätta ett snabbt mottagande i kommunerna av dessa kvotflyktingar och det stora antal flyktingar från f.d. Jugoslavien som beviljats uppehållstillstånd i Sverige (prop. 1993/94:51, bet. 1993/94:SfU6, rskr. 1993/94:76).

Bestämmelserna om stimulansbidrag finns i förordningen (1993:1615) om särskild statlig ersättning för flyktingmottagande år 1994.

Stimulansbidraget, som fastställdes till 25 000 kronor per mottagen flykting, utbetalas till kommuner som träffat överenskommelse med Statens invandrarverk om ett kraftigt utökat flyktingmottagande och till kommuner som redan hade ett stort flyktingmottagande men som ändå var beredda att öka mottagandet under år 1994. En förutsättning för stimulansbidrag är att en överenskommelse om ett utökat mottagande skall ha träffats under år 1993 eller under första kvartalet 1994. I anslutning till att kommunen träffat överenskommelse med Invandrarverket om flyktingmottagande för år 1994 erhåller kommunen 12 500 kronor för det antal flyktingar som överenskommelsen omfattar. Den andra delen, som också är 12 500 kronor, betalas ut kvartalet efter mottagandet i kommunen. Enligt riksdagens beslut får denna del utbetalas endast om mottagandet i kommunen sker före den 1 oktober 1994. Om kommunen före den 1 oktober 1994 tagit emot fler flyktingar än vad överenskommelsen med Invandrarverket omfattar utbetalas 25 000 kronor i samband med mottagandet av dessa flyktingar.

Statens invandrarverk har i en skrivelse till regeringen den 6 maj 1994 begärt att rätten till tillfälligt stimulansbidrag förlängs att gälla även för de flyktingar som tas emot i en kommun under fjärde kvartalet 1994, dvs. före den 1 januari 1995. Bakgrunden till förslaget är bl.a. den förordning (1994:189) som regeringen fattade beslut om i april 1993 och som innebär att barnfamiljer som sökt asyl före den 1 januari 1993 skall få stanna här om inte särskilda skäl talar mot det. Alla ärenden enligt förordningen kommer inte att kunna avgöras i sådan tid att mottagning i en kommun kan ske före den 1 oktober 1994. Utlänningsnämnden skall enligt vad regeringen föreskrivit i regleringsbrevet för budgetåret 1994/95 ha avgjort samtliga sådana ärenden före den 1 november 1994. Dessutom har uttagningen av kvotflyktingar under budgetåret 1993/94 till stor del kunnat genomföras först i slutet av

budgetåret och ca 5 000 av de kvotflyktingar som tagits ut under budgetåret 1993/94 förs över till Sverige och tas emot i kommuner först under hösten 1994. De beslut som fattas till följd av förordningen och den sena kvotuttagningen medför sammantaget dels att behovet av kommunplatser under år 1994 torde bli något större än vad som beräknades i prop. 1993/94:51, dels att behovet av kommunplatser uppstår senare under året än vad som tidigare beräknats.

Regeringen anser att det mot denna bakgrund finns skäl att förlänga tiden för stimulansbidrag att gälla även under fjärde kvartalet 1994; någon ytterligare förlängning av tiden för stimulansbidrag bör inte bli aktuell. En förlängning kräver ett godkännande av riksdagen. Den föreslagna förlängningen bör kunna leda till en snabbare mottagning av flyktingar i kommunerna och därmed till minskade förläggningskostnader.

Regeringen bedömde i prop. 1993/94:51 att om stimulansbidraget skulle komma att få avsedd effekt i samtliga kommuner skulle kostnaderna uppgå till 1 750 miljoner kronor, varav 1 250 miljoner kronor uppskattades falla på budgetåret 1993/94. Utgångspunkten vid beräkningen av kostnaderna för stimulansbidraget var att kommunerna under sista kvartalet 1993 och fram till den 1 oktober 1994 skulle ta emot ca 70 000 flyktingar. Riksdagen beslutade med anledning av regeringens bedömning att till särskilda åtgärder i flyktingmottagandet m.m. för budgetåret 1993/94 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag på 1 758,7 miljoner kronor varav 1 750 miljoner kronor avsåg stimulansbidrag och 8,7 miljoner kronor avsåg förstärkning av vissa utlandsmyndigheters resurser.

Invandrarverket bedömer nu att kommunerna före den 1 oktober 1994 kommer att ha tagit emot ca 57 000 personer för vilka kommunerna är berättigade till stimulansbidrag. Det innebär att det finns anvisade medel för stimulansbidrag på reservationsanslaget *Särskilda åtgärder i flyktingmottagandet m.m.* för ytterligare ca 13 000 personer. Invandrarverket bedömer att kommunernas mottagande under fjärde kvartalet 1994 bör kunna uppgå till ca 14 000 personer om stimulansbidrag utbetalas. Om stimulansbidrag inte skulle utbetalas för de flyktingar som tas emot under fjärde kvartalet bedömer Invandrarverket att mottagandet endast kommer att bli ca 4 000 personer eftersom många kommuner redan tagit emot så många flyktingar som överenskommelsen för år 1994 avser. Invandrarverket bedömer vidare att vistelsetiden på förläggning efter det att uppehållstillstånd beviljas kan bli så mycket kortare med stimulansbidrag att förläggningskostnaderna minskar mer än vad kostnaderna för stimulansbidrag uppgår till.

Med Invandrarverkets bedömning skulle stimulansbidrag behöva betalas ut för ca 71 000 personer. Stimulansbidrag för fler än totalt 70 000 flyktingar ryms dock inte inom nuvarande reservationsanslag. För att den föreslagna förlängningen av tiden för stimulansbidrag skall kunna finansieras inom ramen för redan anvisade medel på reservationsanslaget *Särskilda åtgärder i flyktingmottagandet m.m.* bör nuvarande belopp för stimulansbidrag minskas från 25 000 kronor till 23 000 kronor per mottagen flykting. I de fall kommunen tidigare träffat en överenskommelse med Statens invandrarverk som

berättigat kommunen till den första delen av stimulansbidraget och Invandrarverket före den 1 oktober 1994 inte kunnat placera så många flyktingar i kommunen bör dock kommunen totalt kunna erhålla 25 000 kronor för varje flykting som kommunen tar emot upp till nivån för tidigare överenskommelse.

Kommuner som redan beviljats stimulansbidrag och som den 1 oktober tagit emot det antal flyktingar som överenskommelsen med Invandrarverket omfattar bör således kunna erhålla 23 000 kronor för varje ytterligare flykting som kommunen tar emot under fjärde kvartalet 1994.

En kommun som enligt gällande regler är berättigad till stimulansbidrag och som erhållit den första utbetalningen med 12 500 kronor av stimulansbidraget och som den 1 oktober 1994 inte mottagit det överenskomna antalet flyktingar, bör kunna erhålla den andra utbetalningen med 12 500 kronor för varje mottagen flykting under fjärde kvartalet 1994 upp till nivån för antalet flyktingar enligt den tidigare överenskommelsen. En förutsättning bör dock vara att kommunen före den 1 oktober 1994 tagit emot de flyktingar Invandrarverket anvisat. Kommunen bör därefter kunna erhålla 23 000 kronor för varje ytterligare flykting som kommunen tar emot under fjärde kvartalet 1994 utöver tidigare överenskommelse.

Kommuner som inte tidigare varit berättigade till stimulansbidrag och som under fjärde kvartalet 1994 träffar en överenskommelse med Statens invandrarverk bör kunna erhålla 23 000 kronor för varje flykting som tas emot i kommunen senast den 31 december 1994, om en sådan överenskommelse för perioden före den 1 oktober 1994 skulle ha inneburit rätt för kommunen att erhålla stimulansbidrag.

Den närmare utformningen av de bestämmelser som skall gälla för att ett tillfälligt stimulansbidrag skall kunna utbetalas för flyktingar mottagna före den 1 januari 1995 bör fastställas av regeringen.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 september 1994

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden Friggebo, Laurén, Hörnlund, Olsson, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Lundgren, Ask

Föredragande: statsrådet Friggebo

Regeringen beslutar proposition 1994/95: 26 Förlängning av tiden för stimulansbidrag till kommuner som ökar sitt flyktungmottagande.